

Maatregelbeleid Raad voor rechtsbijstand

Het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: de Raad).

In aanmerking nemend artikelen 17 en 33d van de Wet op de rechtsbijstand (hierna: Wrb);

Besluit:

De wijze waarop de Raad gebruik zal maken van zijn bevoegdheid om de inschrijving van advocaten of mediators al dan niet tijdelijk door te halen neer te leggen in het hiernavolgende Maatregelbeleid. Het onderhavige Maatregelbeleid vervangt het eerder gepubliceerde Maatregelbeleid, voor zover niet betrekking hebbend op asielrecht en vreemdelingenbewaring.

Utrecht, 20 maart 2019

J.H. Gerritsen.

Voorwoord

De Raad heeft tot taak om de verlening van gesubsidieerde rechtsbijstand aan minder draagkrachtige rechtzoekenden te organiseren. De Raad voert tevens toezicht uit op de verlening van rechtsbijstand.

De primaire bevoegdheid ten aanzien van toezicht op de kwaliteit van advocaten ligt bij de lokale deken van de Orde van Advocaten. Voor mediators waarborgt de Mediatorsfederatie Nederland (hierna: MfN) de kwaliteit van aangesloten mediators. Dit neemt niet weg dat de Raad een eigenstandige bevoegdheid heeft met betrekking tot de naleving van een zo doelmatig mogelijke besteding van de hem ter beschikking staande middelen. Daarnaast heeft de Raad de taak om kwalitatief goede rechtsbijstandverlening door ingeschreven rechtsbijstandverleners te waarborgen. In dit maatregelbeleid wordt nader ingegaan op de afstemming tussen de Raad en deken en tussen de Raad en MfN, zodat een eenduidig en efficiënt kader voor beoordeling van rechtsbijstandverleners binnen het stelsel van de gesubsidieerde rechtsbijstand ontstaat.

De deken en de MfN worden in een vroeg stadium op de hoogte gesteld van gedragingen van rechtsbijstandverleners op grond waarvan toezicht nodig is c.q. de kwaliteit van de bijstand in het geding is. Dit is vastgelegd in de 'Afspraken over informatie-uitwisseling tussen de deken van de Orde in het arrondissement en de Raad voor Rechtsbijstand' en 'Afspraken over informatie-uitwisseling tussen de MfN en de Raad voor Rechtsbijstand'.

Het bestuur van de Raad heeft een Maatregelbeleid vastgesteld. Dit Maatregelbeleid is het formele sluitstuk van de acties die hij onderneemt om advocaten, mediators en andere actoren binnen het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand (hierna: rechtsbijstandverleners) te bewegen zich compliant te (blijven) gedragen en te (blijven) voldoen aan wet- en regelgeving betreffende gesubsidieerde rechtsbijstand.

Inleiding

Rechtsbijstandverleners die deel willen nemen aan het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand, moeten zich inschrijven bij de Raad. De Raad stelt hiervoor jaarlijks Inschrijvingsvoorwaarden op (artikel 14 en 15 Wrb), waaraan rechtsbijstandverleners moeten (blijven) voldoen. Het bestuur van de Raad heeft de bevoegdheid om onder bepaalde omstandigheden de inschrijving van rechtsbijstandverleners door te halen. Dit is geregeld in artikel 17 en artikel 33d van de Wrb.

De Raad verwacht dat een rechtsbijstandverlener zelf verantwoordelijkheid neemt voor een goede toepassing van de voor hem toepasselijke uitvoeringsregels (compliance). Daarmee is onlosmakelijk verbonden dat duidelijk is wat de consequenties zijn indien de regels worden overtreden. Bij regelovertreding neemt de Raad in beginsel contact op met de rechtsbijstandverlener om hem te confronteren met de overtreding. De rechtsbijstandverlener verleent zijn volledige medewerking aan het noodzakelijke onderzoek. Naar gelang de ernst van de onregelmatigheid kunnen afspraken worden gemaakt met de rechtsbijstandverlener over het voorkomen van nieuwe overtredingen. De rechtsbijstandverlener wordt er dan op gewezen dat zijn inschrijving zal worden doorgehaald indien hij zich niet aan de afspraken houdt. Dit wordt vastgelegd in een dossier. Heeft het verbetertraject niet het beoogde resultaat opgeleverd, dan zal het bestuur een maatregel opleggen. Ingeval er sprake is van een vermoeden van misbruik van het stelsel c.q. fraude zal het bestuur direct tot het opleggen van een maatregel besluiten en zal er aangifte volgen bij de politie. Het bestuur kan bij een besluit tot oplegging van een maatregel de Adviescommissie Toetsing Inschrijvingsvoorwaarden inschakelen.

Bij geconstateerde fouten of fraude wordt een onterechte vergoeding altijd teruggevorderd bij de rechtsbijstandverlener.

In alle gevallen zal de Deken of de MfN over de maatregel worden geïnformeerd, conform de afspraken over informatie-uitwisseling die gemaakt zijn met het dekenberaad en de MfN.

Schrapping van het tableau (altijd doorhaling)

De Raad moet op grond van artikel 17 lid 1 Wrb de inschrijving doorhalen als de advocaat van het tableau van de Orde van advocaten wordt geschrapt. De betrokkene is immers na schrapping geen advocaat meer.

Niet voldoen aan artikel 17 lid 2 Wrb (doorhaling kán)

De Raad kan op grond van artikel 17 lid 2 Wrb de inschrijving in een aantal gevallen doorhalen:

- a. indien de advocaat niet voldaan heeft dan wel niet langer voldoet aan de voor de inschrijving gestelde voorwaarden (*mediator: art. 33d lid 1 Wrb*);

- b. indien naar zijn oordeel genoegzaam is gebleken dat de rechtsbijstandverlening door de advocaat niet voldoet aan redelijkerwijs te stellen eisen van doelmatigheid of zorgvuldigheid (*mediator: art. 33d lid 2 Wrb*);
- c. indien aan de advocaat een maatregel is opgelegd als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder a tot en met c, van de Advocatenwet dan wel artikel 60aa, tweede lid;
- d. indien naar zijn oordeel genoegzaam is gebleken dat de advocaat herhaaldelijk onjuiste informatie heeft verstrekt ten behoeve van het vaststellen van de vergoeding;
- e. indien de advocaat niet voldoet aan de eisen gesteld aan de wijze van indiening van een aanvraag om een toevoeging (*mediator: art. 33d lid 2 Wrb*);
- f. indien de advocaat niet voldoet aan de eisen gesteld aan de inrichting en de wijze van indiening van een aanvraag om vaststelling van de vergoeding (*mediator: art. 33d lid 2 Wrb*).

De Raad zal in beginsel alleen overgaan tot doorhaling van de inschrijving als minder vergaande sancties geen soelaas bieden. Als eerste stap zal de Raad de maatregel van een waarschuwing opleggen, tenzij sprake is van een vermoeden van misbruik van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand c.q. fraude. Een eerder opgelegde maatregel weegt mee in de zwaarte van een op te leggen maatregel. Bij een doorhaling van de inschrijving zal de advocaat geen nieuwe toevoegingen kunnen aanvragen en geen gesubsidieerde piketbijstand verlenen. Bij een tijdelijke doorhaling geldt dit gedurende de betreffende periode.

Artikel 17 lid 2 sub a Wrb / artikel 33d lid 1 Wrb

De inschrijving van de rechtsbijstandverlener wordt (tijdelijk) doorgehaald als deze niet voldaan heeft dan wel niet langer voldoet aan de voor de inschrijving gestelde voorwaarden, bijvoorbeeld:

- Bij overschrijden van het maximumaantal toevoegingen wordt de inschrijving tijdelijk doorgehaald (artikel 5 en artikel 6 Inschrijvingsvoorwaarden);
- Bij constatering van niet voldoen aan de deskundigheidsvereisten wordt in beginsel de inschrijving voor specialistische rechtsgebieden doorgehaald.

Deze doorhalingen worden doorgevoerd zonder tussenkomst van de Adviescommissie Toetsing Inschrijvingsvoorwaarden.

Artikel 17 lid 2 sub b en 33d lid 2 Wrb

Rechtsbijstand(verlening) voldoet niet aan de redelijkerwijs te stellen eisen van doelmatigheid of zorgvuldigheid en dit is genoegzaam gebleken naar het oordeel van de Raad.

De Raad heeft tot taak het waarborgen van een zorgvuldige en doelmatige rechtsbijstandverlening. Om die reden heeft de Raad beleid op deze grond geformuleerd dat erop gericht is te voorkomen dat zich tekortkomingen blijven voordoen.

Artikel 17 lid 2 sub c Wrb

Er is een onherroepelijke tuchtrechtelijke maatregel opgelegd.

Bij oplegging van bijvoorbeeld een waarschuwing, een berisping of een geldboete kan de Raad de inschrijving doorhalen. Gaat het om een onherroepelijke schorsing van tenminste de duur van 4 weken, dan neemt de Raad deze maatregel altijd over en haalt de inschrijving door voor de duur van de maatregel.

Leidt de tuchtrechtelijke maatregel tot schrapping van het tableau van de Orde van Advocaten, dan wordt de inschrijving doorgehaald op grond van art. 17 lid 1 van de Wrb.

Artikel 17 lid 2 sub d en 33d lid 2 Wrb

Bij herhaling onjuiste informatie verstrekken ten behoeve van de vaststelling van de vergoeding.

Het verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie kan leiden tot het vaststellen van een te hoge vergoeding. De Raad zal de rechtsbijstandverlener in eerste instantie wijzen op het feit dat hij onjuiste of onvolledige informatie verstrekt en de rechtsbijstandverlener hulp aanbieden ter verbetering. De hulp kan bestaan uit het geven van schriftelijke en mondelinge voorlichting. Daarnaast kunnen specifieke aanwijzingen worden gegeven. Er wordt een periode afgesproken waarbinnen verbetering wordt verwacht. Constateert de Raad na gemaakte afspraken dat wederom onjuiste of onvolledige informatie wordt verstrekt, dan zal in beginsel doorhaling van de inschrijving volgen. Dit beleid is verder uitgewerkt in de Handleiding bij het Maatregelbeleid. De Raad vordert, als een vergoeding te hoog is vastgesteld, het teveel uitbetaalde terug.

2.5 Artikel 17 lid 2 sub e en f en 33d lid 2 Wrb

Niet op de voorgeschreven wijze aanvragen van toevoegingen en vergoedingen.

In de processen rondom het aanvragen van toevoegingen en declareren van vergoedingen kunnen zich problemen tussen de Raad en een rechtsbijstandverlener voordoen die aan ernstige en toerekenbare onzorgvuldigheid van de rechtsbijstandverlener te wijten zijn, bijvoorbeeld:

- het onvoldoende toelichten van toevoegingsaanvragen en declaraties;
- het niet meezenden van of beschikken over de voor de beoordeling van belang zijnde verklaringen en andere bewijsstukken;
- het niet reageren op verzoeken tot herstel van dit verzuim;
- het aanvragen van extra toevoegingen of vergoedingen voor werkzaamheden die niet worden verricht;
- het aantekenen van bezwaar bij de Raad zonder dat er (goede) gronden worden aangevoerd;
- het niet of niet adequaat bijhouden van een urenadministratie.

De Raad zal de rechtsbijstandverlener in eerste instantie wijzen op de onzorgvuldigheden of onvolkomenheden in de aanvragen en de rechtsbijstandverlener hulp aanbieden ter verbetering. De hulp kan bestaan uit het geven van schriftelijke en mondelinge voorlichting. Daarnaast kunnen specifieke aanwijzingen worden gegeven. Er wordt een periode afgesproken waarbinnen verbetering wordt verwacht.

Indien de aanwijzingen niet of onvoldoende worden opgevolgd, zal een maatregel worden opgelegd.

Zowel de periode die wordt gegeven voor verbetering als de op te leggen maatregel is afhankelijk van de ernst van de onzorgvuldigheden of onvolkomenheden. Het stelselmatig ontbreken van gegevens of verstrekken van niet relevante gegevens en fouten in gegevens die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het recht op rechtsbijstand, zoals de NAW-gegevens en het burgerservicenummer zijn zwaar aan te rekenen, omdat hierdoor het hele proces van het beoordelen van een aanvraag voor toevoeging belemmerd wordt. Dit beleid is verder uitgewerkt in de Handleiding bij het Maatregelbeleid.

Adviescommissie Toetsing Inschrijvingsvoorwaarden

Het bestuur van de Raad heeft met toepassing van art. 8 Wrb besloten een commissie in te stellen. De Raad vraagt voorafgaand aan de oplegging van een maatregel op grond van artikel 17 lid 2 sub b, d, e, en/of f Wrb advies aan de Adviescommissie Toetsing Inschrijvingsvoorwaarden. De samenstelling en werkwijze van deze commissie is geregeld in het Reglement Adviescommissie Toetsing Inschrijvingsvoorwaarden (Staatscourant 2011, nr. 10654 d.d. 1 juli 2011). Het inschakelen van deze adviescommissie biedt een extra waarborg voor zorgvuldige besluitvorming vanwege het mogelijk ingrijpende karakter van de op te leggen maatregel.

Mogelijke maatregelen van de Raad

1. waarschuwing;
2. voorwaardelijke doorhaling van de inschrijving;
3. tijdelijke doorhaling van de inschrijving;
4. doorhaling van de inschrijving.

Voor het bepalen van de maatregel wordt de volgende werkwijze gevolgd:

1. Kwalificatie van gedragingen naar de aard van het tekortschieten;
2. Bepaling van de mate waarin het tekortschieten structureel geacht wordt;
3. Bepaling van de mogelijkheden en te stellen eisen tot verbetering, stellen van voorwaarden.

Klachtencommissie Rechtsbijstand asiel- en vreemdelingenbewaring

Over de rechtsbijstandverlening op het rechtsgebied asiel- en vluchtelingenrecht kan worden geklaagd bij een aparte adviescommissie (de Klachtencommissie rechtsbijstand asiel- en vreemdelingenbewaring) met een eigen reglement (Staatscourant 2011, nr. 10574 d.d. 1 juli 2011). Deze commissie kan ook ambtshalve of op verzoek van de Raad onderzoek doen naar de door een advocaat verleende rechtsbijstand.

Reglement Piket

Het maatregelbeleid inzake overtreding van de regels die gelden voor de bereikbaarheid, de beschikbaarheid van en uitvoering door de piketadvocaat is opgenomen in het Reglement Piket (artikel 37 Wrb). Incidenten met betrekking tot de inschrijving en/of vergoedingsaanvraag voor piketdeclaraties

vallen onder de reikwijdte van onderhavige Maatregelbeleid.

Handleiding bij het Maatregelbeleid

De werkwijze van het opleggen van een maatregel is stapsgewijs uitgewerkt in de 'Handleiding bij het maatregelbeleid'. Deze handleiding is gepubliceerd op de volgende websites van de Raad voor Rechtsbijstand: www.rvr.org en Kenniswijzer.rvr.org.